Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr. Wilno, dnia 20 lutego 1935 r. 1228.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

--- o 0 o ---

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

Kronika.

Ponowne wystąpienie senatora Lindhagena w sprawie wileńskiej. "Liet.Żinios" Nr.40 /II.35 r./: Elta ze Szockholmu donosi, iż znany senator szwedzki Karol Lindhagen w tych dniach wysunął w parlamencie wniosek zwrócenia się do rządu szwedzkiego z prośbą, aby odwołał się on do członków Ligi Narodów w sprawie przyśpieszenia rozstrzygnięcia sprawy wileńskiej na korzyść Litwy oraz poparcia Litwy przeciwko zakusom niemieckim, zmierzającym do zagarnięcia Kłajpedy i parcia na Wschód. Senator Lindhagen latem r.ub. bawił w Wilnie i jeszcze raz już na miejscu przekonał się, iż kwestja wileńska nie została jeszcze rozstrzygnięta i oczekuje na swoje załatwienie. Miasto podupada, zaś mieszkańcy wileńscy oczekują chwili, w której znowu będą mogli skomunikować się z Litwą. Ludność wileńska pod względem narodowościowym jest bardzo mieszana i odsetek Litwinów jest tam nieznaczny. Natomiast Litwini koncentrują się na prowincji, co posiada o wiele większe znaczenie. W Wilnie, podobnie jak i w innych miastach, zamieszkują przeważnie ludzie przyjezdni. Należy jednak zwracać uwagę nie na miasto, lecz na stosunki narodowościowe wsi. Ten moment winien być brany pod uwagę przy decydowaniu o losach kraju. Pozatem Wileńszczyzna została przez Polaków zagrabiona, nie zaś przekazana im na drodze porozumienia. Niesprawiedliwość ta winna być naprawiona. Wilno jest starą stolicą Litwy i ośrodkiem litewskiego odrodzenia narodowego, stanowiącym naturalną drogę komunikacyjną pomiędzy Litwą a jej największym sąsiadem wschodnim - Sowietami. Wilno swojego czasu było przyznane Litwie przez Ligę Narodów, Z.S.R.R. i nawet samych Polaków, to też obecnie prawnie powinno ono należeć do Litwy. Zwrócenie Litwie Wilna wzmocniłoby państwo litewskie, co w chwili obecnej posiadałoby wielkie znaczenie. Wyszłoby to także na korzyść Polski, której mniejszości narodowe, stanowiące 1/3 całej ludności polskiej, są elementem zbyt ciężkim do strawienia. Co więcej, rozstrzygnięcie sprawy wileńskiej byłoby zwycięstwem pokoju. W chwili obecnej donioślejsze znaczenie posiada wzmocnienie małych państw, będących prawdziwymi zwolennikami pokoju, niż umożliwienie wielkim państwom zagarnięcia jeszcze większej ilości obcych ziem oraz zaostrzenie w ten sposób ich imperjalistycznych apetytów, godzących w pokój i dobrobyt ludzkości. Imperjaliści nie próżnują i coraz bardziej podnoszą głowy przeciwko swym małym sąsiadom. Potwierdzają to codzienne pogróżki Niemiec i wysiłki niemieckie, mające na celu zagarnięcie Kłajpedy. Skandynawowie nie mogą na to wszystko spokojnie patrzeć. Będąc niedostatecznie uzbrojeni, nie mogą oni dostarczyć pomocy militarnej w pracy nad ustaleniem pokoju w Europie Wschodniej, jednak swojem poparciem moralnem i przychylną opinją winni oni dopomóc Litwie w jej akcji przeciwko pogróżkom niemieckim. Kłajpeda winna pozostać własnością Litwy, jak Korytarz Gdański własnością Polski. Kłajpeda jest jedynem litewskiem wyjściem na morze, zaś ludność kłajpedzka jest litewską. Okoliczność, że odsetek Litwinów w mieście Kłajpedzie jest mniejszy, tłumaczy się tem, że zamieszkują tam przeważnie ludzie przyjezdni, którym nie przysługuje prawo decydowania o losach kraju. Od chwili przyłączenia Kłajpedy do Litwy port kłajpedzki się rozwinął, co również wskazuje na to, że winien on pozostać przy Litwie ku pożytkowi swojemu i całego kraju.-

"Musu Rytojus" o tendencjach polskich w stosunku do ziem bałtyckich. "Musu Rytojus" Nr.13 /II.35 r./ donosi, iż ostatnio w prasie polskie ukazały się liczne artykuły, nawołujące do rozszerzenia wpływów Polski na państwa bałtyckie. Niektóre propozycje idą tak dalekо, iż domagają się podzielenia krajów bałtyckich pomiędzy Polską i Niemcami. W związku z temi tendencjami Polska ponownie zaczyna wzmacniać swą akcję dyplomatyczną w Rydze i Tallinie. Przygotowywana jest nawet podróż premjera łotewskiego Ulmanisa do Warszawy. Pozatem szef polskiego Sztabu Głównego udaje się do Łotwy i Estonji. Wizyta ta ma na celu osłabienie tego wrażenia, jakie wywarła w Polsce wizyta dowódcy łotewskich sił zbrojnych gen.Berkisa w Litwie.-

"Sekmadienis" o projekcie zagwarantowania niepodległości Litwy. "Sekmadienis" Nr.7 /II.35 r./ donosi, iż w pewnem wielkiem, przyjaznem dla Litwy państwie powstał projekt wysunięcia wniosku, by inne wielkie państwa zagwarantowały niepodległość Litwy w podobny sposób, jak została zagwarantowana niepodległość Austrji. Podobno projekt ten w najbliższym czasie stanie się objektem pertraktacyj międzynarodowych.-

Prasa łotewska o 17-ej rocznicy niepodległości Litwy. /II.35 r./ Cała prasa łotewska: "Br.Zeme", "Jaunakas Zinas", "Latvijas Kareivis" i inne z okazji 17-ej rocznicy litewskiego święta narodowego zamieszczają obszerne artykuły oraz opisy kulturalnego i gospodarczego życia Litwy. Nadto prasa łotewska zamieszcza podobizny prezydenta Litwy Smetony, litewskiego ministra Spraw Zagranicznych Łozorajtisa, premjera litewskiego Tubelisa, naczelnego wodza wojsk litewskich płk.Rasztikisa i innych dostojników litewskich. Prasa łotewska podaje dane, dotyczące przeszłości Litwy, litewskiego odrodzenia narodowego oraz walk o niepodległość. Wiele miejsca prasa łotewska poświęca także omawianiu zbliżenia trzech państw bałtyckich i nadaje wielkie znaczenie przyłączeniu się Litwy do ententy bałtyckiej.

Uroczyste obchody litewskiego święta niepodległości odbyły się w Rydze, Mitawie, Libawie.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ.

"Lietuvos Aidas" o uroczystościach niepodległościowych. "Liet.Aidas" Nr.40 z dn. 18.II.35 r. w artykule wstępnym wskazuje na podniosły nastrój, w jakim upłynął obchód 17-ej rocznicy niepodległości Litwy. Pismo cytuje fragmenty przemówień premjera łotewskiego Ulmanisa i wyraża zadowolenie z serdecznej przyjaźni Łotyszów i Estończyków, jaka się uzewnętrzniła w czasie obchodu święta litewskiego. Pismo konkluduje, iż hasła przyjaźni i współpracy, rzucone w czasie uroczystości, nie mogą być zatarte codzienną szarzyzną i muszą być realizowane z całą stanowczością.-

Przemówienie litewskiego ministra Sprawiedliwości St. Szylingasa z okazji litewskiego święta narodowego. "Liet.Aidas" Nr.40 z dn.18.II.35 r. donosi, iż w czasie zorganizowanego przez 1 kowieński pluton związku strzeleckiego obchodu rocznicy niepodległości litewskiej litewski minister Sprawiedliwości p.St.Szylingas wygłosił obszerne przemówienie, w którem m.in., wyrażając radość spowodu 17-ej rocznicy niepodległości Litwy, oświadczył, iż tylko kraj wileński nie ma możności przejawienia swych uczuć i tylko w głębi duszy przeżywa radość spowodu litewskiego święta narodowego. Zastanawiając się nad tem, jakie słowa pociechy Litwa może dać wilnianom, minister Szylingas wskazuje na wielki dorobek, jaki Litwa w ciągu tych 17-tu lat osiągnęła. Niech nasi bracia wileńscy, oświadczył minister Szylingas, nie tracą nadziei, gdyż my zawsze będziemy z nimi. Historja powtarza się, oświadczył w dalszym ciągu min.Szylingas. W przeszłości Polacy porozumiewali się z teutonami, aby zadać wspólnie cios Litwie - tak samo dziś Warszawa ciąży ku Berlinowi, by stworzyć niebezpieczeństwo dla Litwy. Pragną oni podeptać prawa egzystencji wolnych narodów i przemocą pójść na wschód i na północ. Łączą ich przygotowywane drogi gwałtu. Polacy i Niemcy mówią o tem aż nazbyt wyraźnie, to też Litwini winni czuwać. Litwa jest pierwszą zaporą dla zaborców, w czem właśnie tkwi dla niej niebezpieczeństwo, lecz także i jej potęga. Cele i dążenia Litwy są zgodne z dążnościami pokojowemi wielkich narodów, to też większa część Europy może i powinna być sojusznikiem Litwy.-

Kronika.

Tajna radjostacja w Wiłkomierzu. "Liet.Žinios" Nr.40 /II.35 r./ donoszą, iż według informacyj pism prowincjonalnych od pewnego czasu w Wiłkomierzu funkcjonuje tajna radjostacja nadawcza, która pracuje na fali kowieńskiej. Radjostacja ta działa między godz.14 a 16-tą.-

Sprawa Woldemarasa. "Liet.Žinios" Nr.39 /II.35/ donoszą, iż Najwyższy Trybunał orzekł, że w sprawach, dotyczących bezpieczeństwa państwa apelacja jest niedopuszczalna i tem samem odrzucił skargę apelacyjną Woldemarasa.-